

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą VAT”, regulująca kwestie związane z opodatkowaniem podatkiem od towarów i usług, stanowi implementację wspólnotowych reguł opodatkowania podatkiem VAT, tj. dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, str. 1, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą 2006/112/WE”.

15 marca 2011 r. Rada Unii Europejskiej przyjęła rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) nr 282/2011 ustanawiające środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 77 z 23.03.2011, str. 1), zwane dalej „rozporządzeniem nr 282/2011”, które będzie stosowane od dnia 1 lipca 2011 r. W związku z tym zachodzi konieczność dostosowania niektórych przepisów ustawy VAT do ww. rozporządzenia.

Ponadto z uwagi na brak definicji ustawowej złomu powodujący wątpliwości interpretacyjne konieczne jest doprecyzowanie katalogu odpadów przetwarzalnych, które są objęte mechanizmem odwróconego obciążenia (ang. reverse charge). Przyjęcie takiego rozwiązania przyczyni się do lepszej realizacji celu, dla którego mechanizm ten został wprowadzony, tj. wyeliminowanie patologii w obrocie surowcami wtórnymi, skutkujących uszczupleniami w dochodach budżetu państwa oraz zakłócających konkurencję gospodarczą.

Jednocześnie, w szczególności w związku z organizacją przez Polskę EURO 2012, proponuje się wprowadzenie w ustawie VAT uproszczenia odnośnie do rozliczeń dokonywanych w walucie obcej (tj. sposobu przeliczania kursów) dotyczących usług wstępu na imprezy masowe. Wprowadzone uproszczenie opiera się na zawartym w art. 91 dyrektywy 2006/112/WE upoważnieniu o charakterze fakultatywnym, zgodnie z którym państwa członkowskie – w odniesieniu do niektórych transakcji innych niż import towarów lub w stosunku do niektórych kategorii podatników – mogą stosować kurs wymiany ustalony zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego obowiązującymi w zakresie obliczania wartości celnej.

Konieczna jest również zmiana przepisów ustawy VAT w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TS UE) z dnia 22 grudnia 2010 r. znak C-438/09 Dankowski (Dz. Urz. UE C 63 z 26.02.2011, str. 8) dotyczącym prawa do odliczenia podatku z faktur wystawionych przez podmiot niezarejestrowany do celów podatku VAT.

Ponadto, z uwagi na zgłaszane uciążliwości związane z rejestracją i rozliczaniem podatku VAT na zasadach ogólnych przez przedsiębiorców zagranicznych wykonujących okazjonalne przewozy autokarowe na terytorium Polski (przepisy w tym zakresie – po wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 6 maja 2010 r. w sprawie C-311/09-KE przeciwko Polsce – weszły w życie 1 stycznia 2011 r.), proponuje się wprowadzenie uproszczonej rejestracji dla niektórych tych podatników i uproszczonego sposobu rozliczania przez nich podatku, tak aby zracjonalizować obowiązki administracyjne związane z wypełnianiem przez tych podatników obowiązków w podatku VAT po ww. wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W tym celu, oprócz zmian w ustawie VAT, konieczne jest wprowadzenie również zmian w ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2004 r. Nr 269, poz. 2681, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o NIP”, oraz ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o transporcie drogowym”.

I. Zmiany wynikające z dostosowania przepisów ustawy VAT do przepisów rozporządzenia nr 282/2011

1. Techniczna zmiana w definicji pojęcia „eksportu towarów”

W art. 2 pkt 8 lit. b ustawy VAT znajduje się odwołanie do art. 16 rozporządzenia Rady (WE) nr 1777/2005 z dnia 17 października 2005 r. ustanawiającego środki wykonawcze do dyrektywy 77/388/EWG w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 288 z 29.10.2005, str. 1). W związku z przyjęciem rozporządzenia nr 282/2011 zaproponowano modyfikację definicji eksportu towarów uwzględniającą przepisy rozporządzenia nr 282/2011 oraz art. 146 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2006/112/WE bez bezpośredniego odwoływania się do art. 47 tego rozporządzenia – art. 1 pkt 1 lit. a projektu ustawy.

2. Techniczna zmiana w definicji pojęcia „usług elektronicznych”

W art. 2 pkt 26 ustawy zdefiniowano pojęcie usług elektronicznych przez odesłanie do usług, o których mowa w art. 11 rozporządzenia nr 1777/2005, z uwzględnieniem art. 12 tego rozporządzenia. W związku z przyjęciem rozporządzenia nr 282/2011 proponuje się dostosować odwołanie przez odniesienie się do art. 7 rozporządzenia wykonawczego Rady nr 282/2011 (art. 1 pkt 1 lit. b projektu ustawy).

3. Wybór opodatkowania wewnątrzspółnotowego nabycia towarów przez podanie dostawcy towarów numeru identyfikacyjnego VAT UE

W art. 10 ustawy proponuje się zmianę brzmienia ust. 6 i 7 ustawy (art. 1 pkt 2 projektu ustawy), która umożliwi m.in. prawidłową implementację art. 4 rozporządzenia nr 282/2011. Zgodnie z propozycją podatnicy oraz osoby prawne niebędące podatnikami mogą wybrać opodatkowanie wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów przez złożenie pisemnego oświadczenia o takim wyborze lub podanie dokonującemu dostawy towarów numeru, o którym mowa w art. 97 ust. 10. Wybór opodatkowania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów będzie wiążący dla podmiotu, nadal jak dotychczas, 2 lata, z tym, że – w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych – proponuje się, aby okres ten biegł od dokonania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, dla którego dokonano takiego wyboru.

4. Zmiany techniczne wynikające ze zdefiniowania w rozporządzeniu nr 282/2011 pojęć siedziby działalności gospodarczej, stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, stałego miejsca zamieszkania i zwykłego miejsca pobytu na potrzeby określenia m.in. miejsca świadczenia – rozdział V sekcja 1 rozporządzenia nr 282/2011

W art. 3 ust. 3 pkt 2, art. 12a ust. 1, art. 15 ust. 7 i 10, art. 17 ust. 1 pkt 4 i 5, ust. 1a, ust. 5 pkt 1, art. 100 ust. 10 pkt 1 i 2 ustawy (art. 1 pkt 21 projektu ustawy), art. 22 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy (art. 1 pkt 4 projektu ustawy), art. 28b i 28c (art. 1 pkt 6 projektu ustawy), art. 28k ustawy (art. 1 pkt 8 projektu ustawy), art. 28l ustawy (art. 1 pkt 9 projektu ustawy), art. 28m i 28n ustawy (art. 1 pkt 10 projektu ustawy), art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy (art. 1 pkt 13 projektu ustawy), art. 96 ust. 14 ustawy (art. 1 pkt 14 projektu ustawy), art. 96a ustawy (art. 1 pkt 15 projektu ustawy), art. 126 ust. 2 ustawy (art. 1 pkt 17 projektu ustawy), art. 131 pkt 2 (art. 1 pkt 18 projektu ustawy), proponuje się techniczne zmiany związane przede wszystkim ze zdefiniowaniem w rozporządzeniu nr 282/2011 pojęcia siedziby działalności gospodarczej, stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, stałego miejsca zamieszkania oraz zwykłego miejsca pobytu. Ponieważ w obecnym stanie prawnym pojęcia wprowadzone ww. rozporządzeniem nie są tożsame z pojęciami użytymi w systematyce ustawy VAT, istnieje konieczność usystematyzowania powyższych pojęć w sposób jednoznaczny i zgodny z ich odpowiednikami w rozporządzeniu nr 282/2011.

W związku z zaproponowanymi zmianami w brzmieniu art. 28n (art. 1 pkt 10 projektu ustawy) konieczne jest uchylene korespondującego z tym przepisem pkt 1 w ust. 3 w art. 119 (art. 1 pkt 16 projektu ustawy).

5. Zmiany wynikające z brzmienia art. 19 akapit 3 rozporządzenia nr 282/2011

W art. 28b ust. 4 ustawy (art. 1 pkt 6 projektu ustawy) proponuje się dodanie słowa „wyłącznie” w związku z brzmieniem art. 19 akapit 3 rozporządzenia nr 282/2011. Przepis ten stanowi, że w przypadku gdy jedna i ta sama usługa jest przeznaczona jednocześnie do użytku prywatnego podatnika, w tym jego personelu, jak i do celów związanych z działalnością gospodarczą podatnika, świadczenie tej usługi jest objęte wyłącznie art. 44 dyrektywy 2006/112/WE, pod warunkiem braku nadużyć. Zmiana ta ma zapewnić opodatkowanie pojedynczej usługi, nabytej jednocześnie do celów związanych z działalnością gospodarczą, jak również wykorzystywaną do celów prywatnych, tylko w jednym miejscu. W przypadku zatem gdy usługa będzie przeznaczona zarówno do celów działalności gospodarczej, jak i osobistych podatnika, zastosowanie znajdzie zasada wskazana w przepisie art. 28b ustawy, natomiast gdy usługa będzie przeznaczona wyłącznie do użytku prywatnego usługobiorcy, w tym jego personelu, miejsce jej świadczenia będzie wyznaczała reguła zawarta w art. 28c ustawy.

6. Zmiany wynikające z brzmienia art. 17 ust. 2 rozporządzenia nr 282/2011

W art. 28a pkt 1 lit. b ustawy VAT (art. 1 pkt 5 projektu) proponuje się dodanie wyrazów „lub zobowiązana do identyfikacji” z uwagi na fakt, że rozporządzenie nr 282/2011 w art. 17 uznaje za podatnika, na potrzeby stosowania art. 43 dyrektywy 2006/112/WE, nie tylko zidentyfikowaną, ale również zobowiązaną do identyfikacji, dla celów VAT, na mocy art. 214 ust. 1 lit. b) tej dyrektywy, osobę prawną niebędącą podatnikiem.

7. Kompleksowe uregulowanie miejsca świadczenia usług transportu towarów

Celem kompleksowego uregulowania w ustawie o VAT miejsca świadczenia usług transportu towarów proponuje się rozszerzyć przepis art. 28f ustawy o VAT o dodatkowy ust. 2a (art. 1 pkt 7 projektu), w którym zostaną zawarte regulacje dotyczące świadczenia usług transportu towarów na rzecz polskich podatników lub podatników z krajów trzecich, w sytuacji gdy transport jest wykonywany w całości na terytorium kraju lub poza terytorium Unii Europejskiej. W obecnym stanie prawnym część tych regulacji znajduje się w przepisie § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 kwietnia 2011 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 73, poz. 392). Należy wskazać, że powyższe zmiany realizują postanowienia przepisu art. 59a dyrektywy 2006/112/WE. Zgodnie bowiem z tym przepisem, w celu zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu, braku opodatkowania lub zakłóceniu konkurencji w odniesieniu do niektórych usług, państwa członkowskie mogą uznać, że dana usługa ze względu na jej faktyczne użytkowanie i wykorzystanie ma miejsce poza terytorium Unii Europejskiej lub na ich terytorium.

W przypadku usług wskazanych w projektowanym brzmieniu ust. 2a art. 28f mamy do czynienia z faktycznym ich wykorzystywaniem poza terytorium Unii Europejskiej lub na terytorium kraju, dlatego też zasadne jest dokonanie w powyższym zakresie proponowanych zmian, co pozwoli zrealizować cele wskazane w ww. art. 59a dyrektywy 2006/112/WE.

8. Zmiana w zakresie stosowania bezpiecznego podpisu elektronicznego w odniesieniu do podmiotów zagranicznych świadczących na terytorium Unii Europejskiej usługi elektroniczne osobom niepodlegającym opodatkowaniu, które mają siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej

Z uwagi na fakt, że obecny przepis ustawy art. 132 ust. 4 ustawy jest zbyt restrykcyjny, jeżeli chodzi o dokonanie zgłoszenia za pomocą bezpiecznego podpisu elektronicznego, proponuje się w art. 1 pkt 19 lit. a projektu ustawy modyfikację tego przepisu polegającą na odejściu od stosowania bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu na rzecz wyłącznego stosowania aplikacji informatycznej udostępnionej na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Powyższa aplikacja w obecnym stanie prawnym jest już stosowana jako alternatywa do ww. podpisu na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 października 2004 r. w sprawie innego sposobu dokonywania zgłoszenia informującego o zamiarze skorzystania ze specjalnych procedur rozliczania VAT usług elektronicznych (Dz. U. Nr 224, poz. 2276). Z uwagi na propozycję przeniesienia do ustawy rozwiązań przewidzianych w ww. rozporządzeniu konieczne jest uchylene ust. 8 w art. 132 (art. 1 pkt 19 lit. b projektu ustawy) zawierającego delegację do wydania przedmiotowego rozporządzenia. Tym samym zmiana zaproponowana w art. 1 pkt 19 projektu ustawy nie niesie ze sobą żadnych dodatkowych ani nowych obowiązków dla podatnika i ma jedynie charakter upraszczający oraz porządkowy. W art. 2 projektu ustawy doprecyzowano również, że podmioty zagraniczne wskazane w dziale XII rozdziale 7 ustawy VAT, korzystające ze szczególnej procedury, nie podlegają obowiązkowi ewidencyjnemu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o NIP.

- II. Zmiany mające na celu doprecyzowanie katalogu odpadów przetwarzalnych, które są objęte mechanizmem odwróconego obciążenia (ang. reverse charge)

Zaproponowana zmiana w art. 17 ust. 1 pkt 7 (art. 1 pkt 3 projektu ustawy) ustawy o VAT ma na celu doprecyzowanie katalogu odpadów przetwarzalnych, do których stosuje się objęcie mechanizmem odwróconego obciążenia (ang. reverse charge mechanizm). Podkreślenia wymaga, że obecny zakres stosowania tego mechanizmu został poszerzony o takie towary,

jak zużyte akumulatory elektryczne czy odpady szklane, gumowe i z tworzyw sztucznych. Mechanizm odwróconego obciążenia zmieniający system naliczania i odliczania podatku od towarów i usług w obrocie złomem, polegający na przesunięciu obowiązku podatkowego rozliczenia tego ze sprzedawcy na nabywcę, wprowadzony został ustawą z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo o miarach (Dz. U. Nr 64, poz. 332). Rozwiązanie to z uwagi na brak definicji ustawowej złomu powoduje wątpliwości interpretacyjne, przez co nie w pełni realizuje cel, dla którego zostało wprowadzone, tj. wyeliminowania patologii w obrocie surowcami wtórnymi, skutkujących uszczupleniami w dochodach budżetu państwa oraz zakłócających konkurencję gospodarczą. Proponuje się zatem wprowadzenie do ustawy o VAT załącznika nr 11 (art. 1 pkt 22 projektu ustawy) zawierającego katalog towarów, których dostawa objęta byłaby systemem ww. rozliczenia podatku. Dzięki tej zmianie podatnicy uczestniczący w transakcjach na rynku surowców wtórnych zyskaliby pewność prawną, w przypadku których dostaw, osobą zobowiązaną do rozliczenia podatku VAT będzie nabywca a nie sprzedawca. Jak już zaznaczono, w odróżnieniu od stanu prawnego obowiązującego przed wejściem w życie proponowanej zmiany, katalog ten jest szerszy i nie dotyczy tylko złomu metali. Ujęto w nim m.in. takie odpady, których odzysk i przetwarzanie stwarza, sygnalizowane przez organizacje przedstawicielskie przedsiębiorców działających w szeroko definiowanej branży złomu, ryzyko wystąpienia nadużyć podatkowych (takie, jak złom tzw. akumulatorowy). Proponowany katalog towarów jest zbieżny z wprowadzonym od 1 stycznia 2011 r. w Niemczech, co powinno przeciwdziałać przechodzeniu nieuczciwych podatników z rynku niemieckiego, działających w ww. obszarach, do Polski.

Zaprojektowane rozwiązanie odpowiada przepisom unijnym. Na stosowanie mechanizmu polegającego na przesunięciu obowiązku zapłaty podatku VAT na osobę, na rzecz której dokonywana jest dostawa m.in. towarów wymienionych w zaproponowanym załączniku nr 11 zezwalają przepisy art. 199 ust. 1 lit. d) dyrektywy 2006/112/WE (w związku z załącznikiem nr VI do dyrektywy). Wprowadzenie tych zmian w polskich przepisach podyktowane jest również zmianami w ustawodawstwach państw członkowskich UE sąsiadujących z Polską i istniejącym ryzykiem przenoszenia się na polski rynek oszustw z tych państw.

- III. Zmiany o charakterze upraszczającym dotyczące przeliczania kursów przy usługach wstępu na imprezy masowe, służące w szczególności sprawnej organizacji EURO 2012

Zawarte w dotychczasowym art. 31a ustawy o VAT zasady przeliczania kwot wyrażonych w walucie obcej oparte są na art. 91 dyrektywy 2006/112/WE. Jednakże ww. dyrektywa – w ust. 2 akapit 3 wskazanego artykułu – zawiera dodatkowo upoważnienie o charakterze fakultatywnym, zgodnie z którym państwa członkowskie – w odniesieniu do niektórych transakcji innych niż import towarów lub w stosunku do niektórych kategorii podatników – mogą stosować kurs wymiany ustalony zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego obowiązującymi w zakresie obliczania wartości celnej. Zagadnienia kursu wymiany walut, stosowanego w celu ustalenia wartości celnej towaru, zostały natomiast uregulowane w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie kursu wymiany stosowanego w celu ustalenia wartości celnej (Dz. U. Nr 87, poz. 827) oraz w przepisach art. 168 – 172 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz. Urz. UE L 253 z 11.10.1993 r., str. 1, z późn. zm.). Zgodnie z powyższymi aktami prawnymi dla ustalenia wartości celnej wykorzystuje się bieżące kursy średnie walut obcych w złotych, wyliczane i ogłaszane przez Narodowy Bank Polski, natomiast stosuje się je według zasad wynikających bezpośrednio z przepisów wspólnotowych zawartych m.in. w ww. rozporządzeniu wykonawczym. Jedną z zasad, o których mowa, wprowadza art. 169 ust. 1 i 2 rozporządzenia, zgodnie z którym bieżące kursy średnie dla celów ustalania wartości celnej są – co do zasady – wyliczane i publikowane w przedostatnią środę miesiąca (publikacja jest możliwa również w dniu następnym) oraz stosowane przez następujący po nim miesiąc kalendarzowy.

Biorąc pod uwagę powyższe upoważnienie, zasadne wydaje się skorzystanie z przedstawionej w dyrektywie możliwości spełniającej w tym przypadku przede wszystkim funkcję uproszczenia rozliczeń dokonywanych w walucie obcej przez podatników świadczących usługi wstępu na imprezy masowe. Mając na uwadze wskazany cel, zasadne jest również, aby grupę uprawnioną do skorzystania z uproszczenia określić możliwie szeroko, przez przedmiotowe odniesienie się do transakcji dotyczących usług wstępu na imprezy masowe w rozumieniu ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504 oraz z 2010 r. Nr 127, poz. 857 i Nr 152, poz. 1021).

IV. Zmiana będąca realizacją wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TS UE) z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie C-438/09 Dankowski

W art. 88 ust. 3a pkt 1 lit. a ustawy (art. 1 pkt 12 projektu ustawy) proponuje się wykreślić wyrazy „lub nieuprawniony do wystawiania faktur lub faktur korygujących”. Zmiana ta

stanowi wykonanie ww. wyroku dotyczącego prawa do odliczenia podatku z faktur wystawionych przez podmiot niezarejestrowany do celów podatku VAT. Uwzględniając ww. orzeczenie, w art. 88 ust. 3a pkt 1 lit. a ustawy VAT zrezygnowano z utrzymania zakazu odliczenia podatku naliczonego, w przypadku gdy wystawcą jest podmiot nieuprawniony do wystawiania faktur.

V. Zmiany, będące konsekwencją wyroku TS UE z dnia 6 maja 2010 r. w sprawie C-311/09 (Komisja Europejska przeciwko Polsce), wprowadzające uproszczoną rejestrację i rozliczanie podatku przez podmioty zagraniczne świadczące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej okazjonalne przewozy drogowe osób pojazdami zarejestrowanymi za granicą

W art. 1 pkt 20 projektu ustawy proponuje się dodanie do ustawy VAT rozdziału 7a (art. 134a – 134c) regulującego w sposób kompleksowy szczególną procedurę w zakresie rejestracji i rozliczania podatku przez podmioty zagraniczne świadczące usługi międzynarodowego okazjonalnego przewozu drogowego osób. Procedura ta dotyczy podatników posiadających siedzibę działalności gospodarczej, stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, z którego świadczą te usługi, a w przypadku braku takiej siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej posiadają stałe miejsce zamieszkania albo zwykłe miejsce pobytu na terytorium innego niż terytorium kraju państwa członkowskiego, świadczących wyłącznie usługi międzynarodowego przewozu drogowego, polegające na okazjonalnym przewozie osób autobusami zarejestrowanymi na terytorium innego niż terytorium kraju państwa członkowskiego. Przewiduje ona możliwość skorzystania z uproszczonej rejestracji w zakresie identyfikacji podatkowej dla celów podatku VAT tych podatników oraz uproszczonego rozliczania podatku w odniesieniu do świadczonych przez nich wskazanych wyżej usług. Warunkiem skorzystania z tej procedury jest niekorzystanie przez tych podatników z możliwości odliczenia podatku naliczonego, otrzymania zwrotu podatku lub zwrotu różnicy podatku, o której mowa w art. 87 ust. 1 ustawy (art. 134a ust. 1 ustawy).

W celu skorzystania z tej procedury podatnik powinien złożyć zgłoszenie informujące o zamiarze skorzystania z tej procedury do Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście drogą elektroniczną za pomocą aplikacji informatycznej udostępnionej na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Następnie Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście nada takiemu podatnikowi numer identyfikacyjny na potrzeby wykonywanych

przez niego usług na terytorium kraju i potwierdzi jego zidentyfikowanie jako „podatnika VAT – przewozy okazjonalne” (art. 134a ust. 2 – 4 ustawy). Tak zidentyfikowany podatnik będzie obowiązany drogą elektroniczną składać do urzędu skarbowego deklaracje podatkowe, zawierające m.in. numer identyfikacyjny, numer rejestracyjny autobusu, liczbę przewożonych osób i wartość świadczonych tym autobusem na terytorium kraju usług bez podatku, ogółem wartość świadczonych usług bez podatku, stawkę podatku oraz całkowitą kwotę podatku należnego, za okresy kwartalne w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po kwartale, w którym powstał obowiązek podatkowy. Podatek należny z tytułu świadczenia okazjonalnych przewozów wpłacany byłby w tym samym terminie na rachunek Drugiego Urzędu Skarbowego (art. 134b ustawy).

Celem projektowanej szczególnej procedury jest uproszczenie podatnikom zagranicznym świadczącym w Polsce okazjonalne przewozy osób rejestracji i rozliczania podatku VAT. Uproszczenie to nakierowane jest na podmioty, które nie wykazują odliczeń podatku naliczonego, w tym zwrotów podatku VAT na rachunek bankowy. Obecnie podmioty te obowiązane są uzyskać numer ewidencyjny NIP oraz zarejestrować się jako podatnik VAT czynny i rozliczać podatek z tytułu świadczenia okazjonalnych przewozów osób autobusami na ogólnych zasadach, co się wiąże z koniecznością wypełniania i składania szeregu dokumentów. Jest to znaczne obciążenie dla tych podmiotów, nieposiadających w Polsce siedziby działalności, stałego miejsca prowadzenia działalności, jak również miejsca zamieszkania albo pobytu, przy uwzględnieniu okazjonalnego charakteru wykonywanych przez nich usług. Mając na uwadze powyższe, proponuje się, aby podmioty korzystające ze szczególnej procedury były zwolnione z obowiązku składania zgłoszenia rejestracyjnego dla celów podatku VAT na zasadach ogólnych oraz nie podlegały również obowiązkowi ewidencyjnemu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o NIP (art. 2 projektu ustawy).

Ponadto projekt zawiera odpowiednie zmiany zobowiązujące kierującego autobusem do posiadania wydruku potwierdzenia identyfikacji jako „podatnika VAT – przewozy okazjonalne”, w sytuacji gdy podatnik skorzysta z uproszczonej procedury. Zmiany te dotyczą art. 96a ustawy VAT (art. 1 pkt 15 projektu ustawy) oraz art. 87 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy o transporcie drogowym (art. 3 projektu ustawy). Zmiany w ww. ustawie o transporcie drogowym mają charakter doprecyzowujący oraz dostosowujący związany z wprowadzeniem szczególnej procedury. Uszczegółowiono, że zmieniany przepis dotyczy podatników świadczących usługi okazjonalnego przewozu osób autobusami zarejestrowanymi na terytorium innego niż terytorium kraju państwa członkowskiego. Ponadto, analogicznie do

zmian technicznych wynikających ze zdefiniowania w rozporządzeniu nr 282/2011 pojęć siedziby działalności gospodarczej, stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, stałego miejsca zamieszkania i zwykłego miejsca pobytu, opisanych w pkt I.4 uzasadnienia, dokonano odpowiednich zmian w ww. przepisie ustawy o transporcie drogowym oraz art. 96 ust. 14 ustawy (art. 1 pkt 14 projektu ustawy). Również, z uwagi na wprowadzenie szczególnej procedury, konieczne było uzupełnienie katalogu niezbędnych dokumentów posiadanych przez kierowcę o wydruk potwierdzenia identyfikacji jako „podatnika VAT – przewozy okazjonalne” w sytuacji korzystania z tej procedury przez podatnika, wykonującego okazjonalne przewozy osób na terytorium kraju. Zarówno w art. 3, jak i w art. 1 pkt 14 wskazano, że regulacje tam zawarte dotyczą autobusów zarejestrowanych na terytorium innego niż terytorium kraju państwa członkowskiego. Brak jest uzasadnienia, aby te regulacje obejmowały również autobusy zarejestrowane w państwie trzecim, gdyż obecnie usługi okazjonalnego przewozu takimi autobusami są zwolnione od podatku od towarów i usług.

Projekt ustawy w art. 4 przewiduje jej wejście w życie z dniem 1 lipca 2011 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 14, 15 i 20, art. 2 i art. 3, które miałyby wejść w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. Data wejścia w życie noweli (1 lipca 2011 r.) skorelowana jest z datą stosowania rozporządzenia nr 282/2011. Natomiast data wejścia w życie regulacji związanych z uproszczeniem wypełniania obowiązków podatkowych przez podmioty zagraniczne świadczące usługi okazjonalnego przewozu autobusami zarejestrowanymi na terytorium innego niż terytorium kraju państwa członkowskiego wiąże się z koniecznością dostosowania aplikacji informatycznej obsługującej rejestrację i rozliczenia tych podmiotów.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Analiza wpływu projektowanej ustawy, w szczególności na

1.1 Sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na wzrost wydatków lub zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych.

1.2 Rynek pracy

Realizacja projektowanego aktu nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

1.3 Konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Z uwagi na doprecyzowujący charakter zmian przepisów ustawy VAT nie przewiduje się wpływu projektu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, z wyjątkiem przepisów upraszczających rejestrację i rozliczanie podatku w odniesieniu do podmiotów świadczących usługi międzynarodowego przewozu drogowego polegającego na okazjonalnym przewozie osób autobusami zarejestrowanymi na terytorium innego niż terytorium kraju państwa członkowskiego. Zmiany te są korzystne dla podmiotów świadczących ww. usługi – mają charakter upraszczający i zmniejszający obowiązki administracyjne. Zmiany (oprócz zmian o charakterze doprecyzującym) polegające na objęciu mechanizmem odwróconego obciążenia (ang. reverse charge) szerszego katalogu odpadów przetwarzalnych w porównaniu ze stanem obecnym będą również miały wpływ na przedsiębiorstwa uczestniczące w transakcjach na rynku surowców wtórnych. Przedsiębiorcy ci zyskają pewność prawną, w przypadku których dostaw, osobą zobowiązaną do rozliczenia podatku VAT będzie nabywca a nie sprzedawca. W odróżnieniu od stanu prawnego obowiązującego przed wejściem w życie proponowanej zmiany, katalog ten jest szerszy i nie dotyczy tylko złomu metali. Ujęto w nim m.in. takie odpady, których odzysk i przetwarzanie stwarza ryzyko wystąpienia nadużyć podatkowych. Podmioty dokonujące obrotu towarami, które zostaną objęte mechanizmem odwróconego obciążenia, zyskują również na poprawie płynności finansowej (brak konieczności angażowania środków pieniężnych na pokrycie podatku VAT).

1.4 Sytuacja i rozwój regionalny

Projektowana ustawa nie wpłynie na zmianę sytuacji i rozwój regionów.

1.5 Opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Zaproponowane w projekcie ustawy zmiany nie są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Proponowane zmiany wpływają na podatników podatku od towarów i usług. Przewidziane zmiany o charakterze upraszczającym, w szczególności wpłyną na rozliczenia dokonywane przez następujące podmioty:

- a) przedsiębiorców zagranicznych wykonujących okazjonalne przewozy autokarowe na terytorium Polski,
- b) podatników świadczących usługi wstępu na imprezy masowe w rozumieniu ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504 oraz z 2010 r. Nr 127, poz. 857 i Nr 152, poz. 1021),
- c) dokonujące dostaw i zakupu towarów, o których mowa w załączniku nr 11 do projektu ustawy.

3. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Projekt ustawy został poddany konsultacjom społecznym równoległe z uzgodnieniami zewnętrznymi. Projekt przesłano m.in. do następujących organizacji: Business Centre Club, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Rada Notarialna, Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP, Stowarzyszenie Kupców i Przedsiębiorców Polskich „Razem”, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Polska Federacja Producentów Żywności.

Do projektu uwagi zgłosiły Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan oraz Polska Federacja Producentów Żywności. Uwagi w większości nie zostały uwzględnione.

Przygotowany w Ministerstwie Finansów projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług, ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz ustawy o transporcie drogowym został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (www.mf.gov.pl), zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337, z późn. zm.).

Zainteresowanie pracami nad projektem ww. ustawy zgłosiła Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu. Zgłoszone uwagi zostały uwzględnione.